

Preventivní program 2019/2020

ZŠ a MŠ Miličín

Zpracovala:

Mgr. Eva Vrtišková, školní metodik prevence

Ing. Blanka Kocourková, školní metodik prevence

V Miličíně dne 2. září 2019

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Miličín, okres Benešov

Adresa: Tyršovo náměstí 248, Miličín 257 86

Telefon: 731 410 043, 735 757 367

E-mail: skola@skolamilicin.cz

Ředitelka školy:

Mgr. Marcela Škramlíková

tel.: 731 410 043, 739 280 720, email: mskramlikova@zsmilicin.cz

Metodik prevence rizikového chování:

Mgr. Eva Vrtišková, tel. 739 280 720, email: evrtiskova@zsmilicin.cz

Ing. Blanka Kocourková, tel. 606 669 811, email: bkocourkova@zsmilicin.cz

Školní psycholog:

Mgr. Jan Kolář, tel.: 735 757 367, email: jkolar@mikroregionvoticko.cz

Obsah

Úvod.....	5
Charakteristika a specifika školy.....	5
Zaměření minimálního programu.....	6
Cíle preventivního programu.....	6
Dlouhodobé cíle:	6
Krátkodobé cíle:	6
Prostředky k dosažení cílů	6
Prevence ve vyučování	7
Primární prevence	8
Nespecifická primární prevence	9
Specifická primární prevence	9
Efektivní primární prevence	9
Oblasti preventivního programu	9
Koordinace MPP	10
Vzdělávání pedagogů.....	10
Spolupráce s rodiči.....	10
Krizový plán ZŠ Miličín	11
Konzumace tabákových výrobků ve škole.....	11
Konzumace alkoholu ve škole.....	11
Nález alkoholu ve škole nebo na akcích pořádaných školou	12
Konzumace návykových látek ve škole.....	12
Konzumace omamné a psychotropní látky (OPL) ve škole.....	13
Distribuce návykových látek ve škole nebo na akcích pořádaných školou	14
Nález návykové látky ve škole nebo na akcích pořádaných školou	15
Seznam platné školské legislativy.....	16
Seznam internetových zdrojů pro podporu preventivního programu	16
Informace o činnosti ŠMP (školního metodika prevence)	17
Spolupráce školy s jinými organizacemi	17
Seznam organizací zabývajících se problematikou primární prevence.....	18

Zařazení témat rizikového chování dle ŠVP.....	18
Měsíční harmonogram preventivních akcí školy.....	20
Volnočasové aktivity.....	21

Úvod

Společensky a sociálně nežádoucí jevy tvoří širokou škálu problémů, které jsou zejména u dětí a mládeže výrazným rizikem zdravotním, společenským i ekonomickým. Jedná se o problematiku šikany, kyberšikany a násilí, záškoláctví, drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality a delikvence, rizikového sexuálního chování, vandalismu, patologického hráčství a také např. projevu rasismu a xenofobie.

Základním principem prevence rizikového chování je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti, k odmítání forem sebeustrukce a porušování zákona. Důležitým prvkem prevence jsou volnočasové aktivity, jejichž hlavní součástí jsou pohybové aktivity a sport.

Volný čas dětí a mládeže a jeho naplňování pozitivními aktivitami hraje významnou roli při utváření osobnosti mladého člověka a při jeho pozitivní socializaci. Důsledkem snížení kvality společenské péče o volný čas mladé generace je v mnoha případech i nárůst negativních společenských jevů. Jestliže společnost zabezpečí kvalitní trávení volného času dětí a mládeže, může tím, i když jen do určité míry, kompenzovat případné nedostatky rodinného prostředí a vlivu. Rodina má zcela dominantní postavení vzhledem k osvojení si aktivit ve volném čase. Ovlivňuje dítě nejen tím, jak na dítě výchovně působí, ale i svým každodenním životem.

V oblasti volného času došlo v životě mládeže ke změnám. Dominantním médiem se stala nejen televize, která je těžištěm volného času dětí a mládeže, poslech reprodukováné hudby, návštěvy restauračních zařízení, ale v některých případech také „nicnedělání“. Významné místo pak zaujímají aktivity spojené s informačními technologiemi, zvláště u některých skupin mládeže je masivně využíván internet.

Otázka včasné prevence vedoucí žáky k ochraně zdraví, získání pozitivního postoje k vlastnímu tělu, životu, ale i umění najít si životní cíl a osobnostně i sociálně růst, je proto nejdůležitějším cílem, ke kterému by měla primární prevence směřovat.

MPP zpracovává školní metodik prevence. Jde o konkrétní dokument zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Je zpracováván vždy na jeden školní rok a průběžně vyhodnocován. Písemné vyhodnocení je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

MPP školy vychází z RVP ZV a ŠVP. Jednotlivé části MPP jsou začleněny do samostatných témat v jednotlivých předmětech- viz prevence ve vyučování.

Charakteristika a specifika školy

Základní škola Miličín je menší škola s prvním až devátým ročníkem, do které docházejí místní děti i děti z okolních vesnic. Patří tedy mezi školy spádové. Škola byla založena v roce 1898. Škola je umístěna ve výhodné poloze pro děti, blízko autobusových zastávek linkových autobusů, nevýhodou je blízká přítomnost frekventované silnice E55. Prostor školy je komorní, přívětivé pro děti. Ve výuce jsou zaváděny nové přístupy, do chodu školy se zapojuje žákovský parlament. V pedagogickém sboru je pozitivní atmosféra, přínosem je pravidelná přítomnost školního psychologa. V prostorách u školy, je k dispozici školní hřiště. Vedení školy udržuje dobrou spolupráci s obecním zastupitelstvem.

Součástí školy je mateřská škola, s kterou základní škola úzce spolupracuje ve všech oblastech včetně prevence rizikového chování.

Zaměření minimálního programu

Výskyt rizikového chování je sledován průběžně, včasné zachycení problému je prioritou. Riziková místa jsou ve škole především šatny a WC.

Rizikové jevy, na které je preventivní program zaměřen:

- Užívání návykových látek,
- šikana,
- záškoláctví,
- agrese,
- kriminalita a delikvence,
- vandalismus,
- rasismus a xenofobie,
- netolismu (virtuální drogy),
- gambling (patologické hráčství),
- extrémismu,
- kyberšikana,
- rizikové sexuální chování,
- poruchy příjmu potravy,
- negativnímu působení sekt.

Cíle preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- Zajistit dlouhodobý program prevence rizikového chování.
- Budování dobrého vnitřního klimatu školy.
- Preventivně předcházet vzniku rizikového chování, v případě vzniku problému co nejrychleji zasáhnout a řešit již vzniklé problémy.
- Pěstovat pozitivní, přátelské vztahy mezi žáky, pedagogy a rodiči.
- Vést žáky ke správné komunikaci, k dodržování zásad slušného chování.
- Individuální konzultace psychologa s problémovými žáky.

Krátkodobé cíle:

- Zaměření práce na klima třídy.
- Pravidelně realizovat třídnické hodiny od 3. do 9. ročníku zaměřené na prevenci rizikového chování.
- Zmapování potřeb v oblasti primární prevence - dotazníková šetření.
- Spolupráce třídních učitelů se školním psychologem a metodikem prevence.
- Spolupráci s Městskou policií zaměřit na prevenci rizikového chování žáků a dopravní výchovu.

Prostředky k dosažení cílů

K dosažení cílů preventivního programu jsou realizovány následující prostředky:

- identifikace příznaků požívání návykových látek u dětí
- posílení sebedůvěry dětí,
- posilování sebevědomí,
- podpora rozvoje osobnosti,
- posílení odpovědnosti dětí za své chování,
- naučit děti dovednostem odmítání, říci NE,
- - předávání dostatku informací o druzích a účincích návykových látek na zdraví člověka,

- prevence zneužívání návykových látek,
- prevence sociálně patologických jevů (př. šikana, vandalství, brutalita),
- naučit děti využívat volný čas,
- posilování komunikačních dovedností,
- schopnost řešit problémy, konflikty,
- pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot,
- prevence šikany,
- rozpoznávání manipulativního chování,
- rozpoznávání chování překračujícího zákonné a etické normy.

Prevence ve vyučování

Uplatnění prostředků k dosažení cílů preventivního programu je posilováno spojením s výukou.

Příklady využití vyučovacích hodin k prevenci:

Prvouka: 1.tř., téma: Pečujeme o zdraví.

2.tř., téma: Zdravá strava.

Volný čas.

3.tř., téma: Člověk a zdraví.

Výživa a zdraví.

Přírodověda: 4.tř., téma: Výchova ke zdraví.

5.tř., téma: Člověk-lidské tělo.

Přírodopis: 6.tř., téma: Lilkovité rostliny.

8.tř., téma: Toxikomanie, Člověk-poškození lidského organismu.

Chemie: 8.tř., téma: Nebezpečné látky.

9.tř., téma: Alkoholy, Otravné látky, jedy, Léky, Drogy-návyk. látky.

Občanská výchova: 6.-8.tř., téma: Péče o zdraví, Zdravý životní styl, šikana.

9.tř., téma: Prevence zneužívání návykových látek.

Tělesná výchova: 6.-9.tř., téma: Význam sportu pro rozvoj osobnosti.

Způsob realizace:

1. - 2. ročník

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli,
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů,
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry,
- včasné odhalování specifických poruch učení či jiných postižení,
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat (např. komunitní kruh).

3. - 5. ročník:

- nácvik modelových situací - umění odmítnout,
- umění vyjádřit svůj názor,
- propagace zdravého životního stylu,
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků,
- znalost důležitých kontaktů na krizová centra, linky důvěry.

6. - 9. ročník:

- význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví,
- respektování odlišných názorů či zájmů lidí a odlišných způsobů jejich chování a
- Myšlení, odmítání projevů násilí a brutality zprostředkované médii a schopnost o nich diskutovat,
- spolupráci ve skupině a přebírání zodpovědnosti za společné úkoly,
- trénink vhodných způsobů chování a komunikace v různých životních situacích,
- právní odpovědnost za případné protiprávní činy.

Primární prevence

Aktivity školy v oblasti primární prevence jsou cíleně směřovány k efektivní prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence. Základním principem je výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem je zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody způsobené jejich výskytem mezi žáky, žákům nabídnout pomoc v jakémkoli případě a situaci – všichni pedagogové, s využitím vypracovaného „Krizového řádu“ a školního „Programu proti šikanování“ . s důrazem na následující zásady:

- Spolupráce s kolegy, vzájemná a pravidelná informovanost o chování a jednání žáků.
- Stálé směřování k nastavení pozitivního klima ve třídách, dodržování pravidel chování a slušnosti v souladu se školním řádem.
- Podpora dobrých vzájemných vztahů mezi žáky ve třídách, vrstevnických skupinách i dětmi různého věku za přispění třídních učitelů.
- Zařazování jednotlivých oblastí MPP do vyučovacích hodin s postupným využíváním aktivních, činnostních metod, dát žákům dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru.

Nespecifická primární prevence

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy vedoucí k dodržování určitých společenských pravidel, zdravému rozvoji osobnosti, k odpovědnosti za sebe sama a své jednání s důrazem na:

- Podporu společných akcí tříd za účelem stmelování třídních kolektivů a poznávání žáků napříč třídami.
- Pořádání sportovních a kulturních aktivit pro žáky v době školního vyučování i mimo něj. Zapojení žáků do soutěží a akcí regionu.
- Zvýšení nabídky volnočasových aktivit a zájmových kroužků.

Specifická primární prevence

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování, aktuálně na předcházení a řešení šikany (viz přílohy tohoto dokumentu).

Efektivní primární prevence

Komplexní programy, interaktivní programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykové látky, zvyšování sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.

Programy zaměřené na drogovou problematiku – 8. a 9.ročník /konopné drogy, opiáty, stimulační látky, halucinogeny, psychotropní léky, těkavé látky, anabolika, gambling/

MPP se ve školním roce 2019/2020 se zaměřuje na všechny čtyři typy primární prevence a zejména na toto rizikové chování, se kterým se setkáváme ve škole i mimo ni.

1. Experimentování a zneužívání alkoholu, nikotinu a dalších návykových látek, zejména marihuany.
2. Šikanování (včetně kyberšikany), psychické i fyzické, vyčleňování jedinců nebo celých skupin z kolektivu.
3. Vandalismus, násilné chování.
4. Kriminalita.
5. Gamblerství.
6. Xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus.
7. Zneužívání a závislost na virtuálních médiích- PC,video, televize
8. Záškoláctví.
9. Patologické jednání vůči vlastní osobě (sebeпоškozování).
10. Poruchy příjmu potravy.
11. Týrání dítěte.
12. Zneužívání dítěte.
13. Zanedbávání dítěte.

Oblasti preventivního programu

Každý pedagogický pracovník dbá na komplexnost provádění prevence rizikového chování u žáků v následujících oblastech:

- Oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence).
- Oblast přírodovědná (biologie člověka, fyziologie, chemie).
- Oblast rodinné a občanské výchovy.

- Oblast sociálně – právní.
- Oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví), osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity.

Koordinace MPP

Za realizaci MPP odpovídá školní metodik prevence. Při zpracování MPP úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní a ostatními pedagogickými pracovníky školy.

Vzdělávání pedagogů

Výchovní poradci, metodička prevence i další pedagogové podle možností absolvují odborné semináře a akce organizované různými vzdělávacími institucemi. Důraz je kladen na pedagogy s krátkou dobou praxe.

Pravidelně se konají schůzky metodických sdružení, kde spolu pedagogové spolupracují a předávají si zkušenosti. Tato spolupráce probíhá i mezi 1. a 2. stupněm. Mezi pedagogy také probíhají vzájemné hospitace. Je zavedeno individuální studium odborné a metodické literatury.

Během školního roku proběhne ve škole kurz pro celý pedagogický sbor zaměřený na rizikové chování dětí.

Spolupráce s rodiči

Škola je „otevřená“ k jednání s rodiči v průběhu celé provozní doby. Školská rada projednává dokumenty školy a pracuje v rámci kompetencí zákona č. 561/2004 Sb.

Konstruktivní spolupráce školy a rodiny je nezbytným předpokladem pro školní úspěšnost žáka a prevenci rizikového chování.

V rámci preventivního programu jsou rodiče motivováni ke spolupráci:

- nabídkou poradenských služeb (třídní schůzky, konzultační hodiny, individuální konzultace),
- nabídkou spolupráce při řešení problémů (poskytnutí kontaktních adres na odborníky a specializovaná pracoviště),
- s třídními učiteli při různých aktivitách,
- podle aktuální nabídky zajistíme pro rodiče přednášku, besedu či seminář s odborníkem.

Škola zveřejňuje preventivní plán na internetových stránkách školy.

Krizový plán ZŠ Miličín

V České republice není stanovena věková hranice pro užívání návykových látek. Konzumace návykových látek není považována za protiprávní jednání. Jejich užívání osobami mladšími 18 let je ovšem považováno za nebezpečné chování. Každý nezletilec, který se takového jednání dopouští, má nárok na pomoc orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Navádění k užívání návykových látek, nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let jsou zakázány a takové jednání je přestupkem nebo trestným činem. Zakázán je rovněž prodej tabáku a alkoholických nápojů těmto osobám. Užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti není přípustné. Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Pedagogický pracovník dále postupuje takto: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), připojí vyjádření svědků události stvrzené jejich podpisy a tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.

V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

Konzumace alkoholu ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník takto: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol, okolnosti konzumace alkoholu), připojí vyjádření svědků události stvrzené jejich podpisy a tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.

Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.

Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit kázeňská opatření stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Nález alkoholu ve škole nebo na akcích pořádaných školou

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nález ihned uvědomí vedení školy.

Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.

Zpracují stručný záznam o události.

V případě, kdy pracovníci školy zadržívají u některého žáka alkohol, postupují takto:

Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nález ihned uvědomí vedení školy.

O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce nebo výchovný poradce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Konzumace návykových látek ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci návykových látek v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

V případě, kdy je žák pod vlivem návykové látky do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník takto: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má návykovou látku), připojí vyjádření svědků události stvrzené jejich podpisy a tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval návykovou látku ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).

Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

Z konzumace návykové látky ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání návykových látek je porušením školního řádu.

Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Konzumace omamné a psychotropní látky (OPL) ve škole

V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník ihned zajistí vyjádření žáka, sepíše o události stručný záznam, který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).

Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že žák intoxikoval ve škole.

Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Distribuce návykových látek ve škole nebo na akcích pořádaných školou

Distribuce návykové látky je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání návykové látky je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo jako trestný čin.

Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci návykové látky, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.

Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález návykové látky ve škole nebo na akcích pořádaných školou

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.

O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

O nálezů sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce nebo výchovný poradce.

O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.

V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. O dalším postupu, který je nutný k identifikaci látky, rozhodne Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou návykovou látku u sebe, postupují takto:

Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.

Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Seznam platné školské legislativy

Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění

Zákon č. 379/2015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami

Vyhlášky

Vyhláška 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění

Vyhláška 73/2005 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění

Strategie

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 - 2018

Metodické pokyny

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016)

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

Další

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2017

Seznam internetových zdrojů pro podporu preventivního programu

Webové stránky:

<http://www.linkabezpeci.cz>

<http://www.sikana.org>

<http://www.internetporadna.cz>

<http://www.ochrance.cz>

<http://www.e-bezpeci.cz>

www.napisnam.cz – on line poradna projektu E-Bezpečí

<http://www.minimalizacesikany.cz>

<http://www.odrogach.cz/>

<http://www.drogy-info.cz/>

<http://www.nekurte.cz/index.php>

<http://www.dokurte.cz/>

<http://www.adiktologie.cz/cz/>

<http://www.saferinternet.cz/>

<http://www.ippp.cz/>

<http://www.prevence-info.cz/>

<http://iporadna.cz>

<http://www.drogy.net>

<http://modernijenekourit.cz>

<http://www.dokurte.cz>

Informace o činnosti ŠMP (školního metodika prevence)

Metodik prevence koordinuje realizaci MPP školy, spolupracuje s třídními učiteli a s dalšími odborníky, zajišťuje potřebné akce, přednášky a besedy, doporučuje vhodné programy. Koordinuje předávání informací týkajících se prevence rizikového chování a hodnotí realizaci MPP.

Při řešení problémů rizikového chování pracuje, jehož členové jsou zástupce vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog. Tento tým se pravidelně schází jednou za měsíc, v případě problému podle potřeby.

Členové týmu:

Výchovný poradce: PaedDr. Karolína Týleová

Metodik prevence: Mgr. Eva Vrtišková, Ing. Blanka Kocourková

Školní psycholog: Mgr. Jan Kolář

Informační nástěnka - je umístěna na hlavní chodbě školy. Slouží k předání důležitých informací a kontaktů z oblasti primární prevence. Zde lze nalézt kontakty na všechny členy týmu.

Spolupráce školy s jinými organizacemi

Škola pravidelně spolupracuje s následujícími organizacemi:

- Pedagogicko - psychologickou poradnou Benešov.
- MěÚ Votice (Odbor sociálních věcí).
- Mikroregionem Voticko.
- Místními podniky a spolky (Sbor dobrovolných hasičů).
- OSPOD.
- SVP Dobřichovice.

Seznam organizací zabývajících se problematikou primární prevence

Organizace	Adresa	Telefon
Pedagogicko psychologická poradna (PPP)	Černoleská 1997, Benešov	317722904
Odbor sociálních věcí (Městský úřad Votice)	Městský úřad Votice, Komenského nám. 700	317830170
Dětsíí lékaři	MUDr. J. Koláčný, Pražská 290, Votice	317813271
Centrum adiktologických služeb Benešov (bývalé K-centrum)	Nová Pražská 399, Benešov	317728880, 739308401
Probační a mediační služba	Poštovní 2079, Benešov	317724840, 734353608
Policie ČR – Obvodní oddělení Votice	Riegrova 378, Votice	317812855
Městská policie Votice	Komenského nám. 700, Votice	775683298
Dětská psychiatrie (Nemocnice Benešov)	Máchova 400, Benešov	317756445
VÚ a SVP Klíčov (Výchovný ústav a Středisko výchovné péče)	Čakovická 783/51, Praha 9	283 883 470

Zařazení témat rizikového chování dle ŠVP

Ročník	Předmět	Téma	Měsíc
I.	Prvouka	Jsem školák	září
		Osobní bezpečí	
		Moje rodina	říjen
		Chování lidí	listopad
		Člověk mezi lidmi	
		Soužití lidí	
II.	Prvouka	Základní hygienické návyky	leden
		Zásady zdravého chování	únor
		Zdraví a nemoc	
		Rodina	listopad
		Chování lidí	prosinec
		Soužití lidí	
III.	Prvouka	Základní hygienické návyky	leden
		Potraviny, výživa	
		Zdraví a nemoc	
		Zásady bezpečného chování	
		Osobní bezpečí	březen
		Režim dne	listopad
Chování lidí	prosinec		

		Soužití lidí	
		Základní hygienické návyky Zdraví a nemoc Zásady bezpečného chování	únor
		Osobní bezpečí Zásady bezpečného chování	červen
IV.	Přírodověda	Člověk	září
	Vlastivěda	Demokratický stát Místo, kde žijeme	říjen září - prosinec
V.	Přírodověda	Člověk	únor
		Péče o zdraví, osobní bezpečí Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Návykové látky a zdraví	březen
	Vlastivěda	ČR – obyvatelstvo Lidé kolem nás Místo, kde žijeme	říjen září - prosinec
VI.	Člověk a společnost	Domov	říjen
		Volný čas a jeho využití	březen
		Lidská setkání	duben
		Lidská solidarita	květen
	Člověk a zdraví	Návykové látky Osobní bezpečí	březen - květen
VII.	Člověk a společnost	Naše obec, region	prosinec
		Kultura	květen
	Člověk a zdraví	Chování v dopravě	říjen, listopad
		Péče o zdraví Výživa a zdraví Ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví a o zdraví jiných Odolávání stresu Anorexie a bulimie Zásady zdravé výživy	prosinec, leden, únor
		Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Návykové látky – zdrav. a soc. rizika Zneužívání návyk. látek Odmítání návyk. látek Pozitivní životní cíle a hodnoty Návyk. látky a bezpečnost v dopravě Návyk. látky a zákon Reklamní vlivy Počítače a hazardní hry, gamblerství Linky důvěry a krizová centra Krizové situace: šikanování, týrání, sex. zneužívání	březen, duben, květen
		Pohybové aktivity a zdraví Význam pohybových aktivit pro zdraví Prevence tělesného a duševního zatížení	červen
	Přírodopis	Hospodářsky významné organismy Organismy člověkem pěstované nebo chované	prosinec
	Pracovní činnosti	Poruchy příjmu potravy	Září

VIII.	Člověk a společnost	Právo a spravedlnost, lidská práva	leden, únor
		Právní řád ČR, protiprávní jednání	březen
		Právo v každodenním životě	duben
	Člověk a zdraví	Sexuální výchova Význam sexuální výchovy Fakta o sexualitě Intimní hygiena pro každý den Dětská gynekologie (předčasná sexuální zkušenost a její rizika)	listopad
		Sexuální orientace Početí, těhotenství, porod Antikoncepce, nemoci přenosné pohlavním stykem)	leden
		HIV/AIDS Cesty přenosu Rizikové chování a ochrana před nákazou	únor
		Promiskuita Nevhodné chování v oblasti sexuality Sexuální zneužívání	březen
		Sexualita a zákon	duben
	Přírodopis	Řízení lidského organismu (nervová soustava)	duben
		Rozmnožování člověka (prevence AIDS)	květen
		Zdraví a nemoc	červen
		Dýchací soustava	březen
IX.	Člověk a společnost	Člověk hledá společenství, lidská setkání, podobnost a odlišnost lidí, přirozené sociální rozdíly mezi lidmi, problémy lidské nesnášenlivosti	září, říjen
		Vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace	listopad
		Lidská solidarita	prosinec
		Člověk hledá sám sebe, člověk jako osobnost	leden
	Zeměpis	Lidé na zemi	září, říjen
	Chemie	Drogy	květen
	Pracovní činnosti	Léčivé rostliny, koření – rostliny jako droga	prosinec

Měsíční harmonogram preventivních akcí školy

Měsíční harmonogram preventivních akcí je přílohou tohoto dokumentu. Pro šk. R. 2019/2020 jsou akce zaměřeny především na prevenci šikany, v rámci prevence bude realizováno dotazníkové šetření.

Volnočasové aktivity

Nabízené kroužky:	Pro žáky:	Vyučující:
Myslivecký kroužek	3. – 5. roč.	R. Polidarová
Rukodělný kroužek	1.-5. roč.	K. Týleová
Robotika	5.-9. roč.	Vančura
Dramatický kroužek	1.-9. roč.	P.Zbíral, H. Beranová
Matematický seminář	8.-9. roč.	B. Kocourková

Žáci 1. a 2. stupně mohou trávit volný čas ve školní družině.

Obecní knihovna disponuje bohatým knižním fondem, který je žákům k dispozici ve výpůjčních hodinách v pracovní dny.